

nendam: cum corpore vitiat, dummodo tanta non sit deformitas, quæ scandalum in Populo debeat generare, ut pariter ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines promoveri, ac quæcumque Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, etiam si Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, aut Canonicatus, & Præbendæ, Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus, vel Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsæ, non tamen, quoad defectum natalium patientes, si in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, vel Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, si eis alias canonice conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur, in eis recipere, & dummodo plura simul non sint, retinere: Ac etiam cum quibusvis personis tertio, seu tertio, & quarto a communi sumpite, aut quarto etiam duplicibus, vel multiplicibus consanguinitatis, vel affinitatis gradibus invicem conjunctis, vel se se attinentibus, videlicet si vir, vel alius aliter non obligatus mulierem nullam dotem habentem dotare, aut vir ipse eam cum dote minus competenti ducere voluerit, seu si locus angustus, & contrahere volentes, aut nobiles, aut illic principales fuerint, seu quia ipsi in Civitatibus, vel Oppidis insignibus primarii, parisi conditionis personas invenire nequiverint, vel ubi mulier in proprio Castro, vel Loco virum sibi non attinentem, cui honeste nubere possit, minime invenerit, & si extra nubere cogeretur, dotem ad id in bonis stabilibus competentem non habuerit, ac etiam pro sedandis inimicitias utriusque parentum, Fratrum, Cognatorum, vel Affinium ante contractum Matrimonii ex alia causa intercedentibus, & pace ineunda, alioque hujusmodi casus, & aliis quibuscumque casibus, quæ tibi videbuntur, ac etiam sine earum expressione, & pro tuæ voluntatis libito, & simili modo in publica honestate iustitia, ubi solum Sponsalia intercesserint, ac cognatione spirituali, non tamen inter levatum, & levantem, ut matrimonium inter se contrahere, & in facie Ecclesiæ solemnizare, ac postquam contractum fuerit, in eo remanere. Ac pariter cum iis, qui hujusmodi impedimenti non obstantibus, illud scienter, vel ignoranter contraxerint, prolemque exinde susceperint, ipsos ab incestus reatu, & excommunicationis poena, aliisque censuris Ecclesiasticis in forma Ecclesiæ consueta, iuncta inde eis, pro culpa modo, poenitentia salutari, & aliis, quæ de jure fuerint injungenda absolvendo, ut etiam Matrimonium de novo inter se contrahere, & ut præfertur, solemnizare, ac pariter in eo remanere libere, & licite valeant, dispensandi, prolem exinde susceptam, & suscipendam legitimam decernendi, atque nunciandi.

Etiā Matrimoniales.

Beneficia vacantia, dimissa, vel resignata conferendi.

§.8. Ad hæc resignationes quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, secularium, nec non

Cluniacen., Cisterciens., Præmonstraten., Grandimonten., & Fontisebrandi, & quorumcumque aliorum Ordinum Regularium intra limites tuæ legationis consistantium, etiam si secularia, Dignitates, Canonicatus, & Præbendæ, Personatus, Administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, vel Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales, aut Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ; Regularia vero Beneficia hujusmodi Prioratus, etiam conventuales, & electivi, Præpositura, Præpositatus, Dignitates, Personatus, Administrationes, & Officia etiam curata, & electiva, aut de jure patronatus Laicorum, vel eorum Ecclesiasticorum mixtim, & alias qualitercumque qualificata, ac etiam dispositioni Apostolica specialiter, vel generaliter reservata, vel affecta, & quorumcumque annui valoris, illorum fructus, redditus, & proventus fuerint, simpliciter, vel ex causa permutationis, ac cessionis Commendarum, necnon litis, & cause Beneficiorum, tam in dicta Curia, quam extra eam litigiosorum, ac jurium quorumcumque recipiendi, & admittendi, causas desuper pendentes, quoad ipsos cedentes tantum avocandi, litesque hujusmodi penitus extinguendi, uniones, annexiones, & incorporationes ex causis, quæ tibi iuxta videbuntur, dissolvendi, dictaque Beneficia tam simpliciter, quam ex causa permutationis resignata, per resignationem, seu dissolutionem hujusmodi, ac quæcumque alia per obitum, aut alias quibusvis modis, & ex quorumcumque personis extra dictam Curiam intra limites dictæ Legationis, sive Provincie, & Locorum ejusdem, ad quæ cundo, & redeundo te declinare contigerit vacantia, dummodo illa, quæ per obitum vacaverint ratione familiaritatis continuæ commensalitatibus nostræ, seu alicujus Cardinalis viventis, prædictæ dispositioni reservata, vel affecta non fuerint, personis idoneis, ac etiam pro Ecclesiis, & locorum necessitate, & utilitate, Presbyterorumque secularium proborum, & peritorum penuria, Parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuas Vicarias quibusvis Fratrum Mendicantium Ordinum professoribus ad instruendum plebes, & hujusmodi munera idoneis conferendi, & de illis etiam providendi; Ac cum eisdem Professoribus, ut dictas Parochiales Ecclesiæ, seu Vicarias recipere, & retinere possint, dispensandi. Monasteriis tam virorum, quam mulierum Ordinum quorumcumque Legationis prædictæ, quorum tamen virorum fructus, redditus, & proventus ducentorum florenorum auri de Camera, secundum communem estimationem, valorem annum non excedant, nunc, & pro tempore vacantibus, de Abbatibus, & Abbatissis, seu Prælatibus providendi, seu Monasteria, & alia regularia Beneficia hujusmodi commendari solita, vel saltem Commendis de illis antea ad vitam factis

factis tunc cessantibus vacantia personis secularibus per eas quoad vixerint, vel ad tempus tenenda, regenda, & gubernanda: ita quod liceat eis, debitis, & consuetis illorum supportatis oneribus, de residuis eorum fructibus, redditibus, & proventibus disponere, & ordinare, sicuti illa in titulum pro tempore obtinentes, de illis disponere, & ordinare poterunt, seu etiam debuerunt, alienatione tamen quorumcumque bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium, Monasteriorum, & Beneficiorum regularium commendandorum prædictorum eis penitus interdicta commendandi, & ad sententiarum rei judicate executivarium, & censurarum per resignantes, seu cedentes in Auditorio causarum Palatii Apostolici, seu alibi ubicumque habitatum prosecutionem, illos, in quorum favorem resignaverint, vel cesserint admittendi, seu admitti faciendi, & ad ulteriorem executionem usque ad realem partitionem contra quoscumque etiam Pontificali dignitate præditos, procedendi, ac juri patronatus, etiam si Laicorum tantum, etiam nobilem sit, ad effectum provisionum, & Commendarum hujusmodi ea vice dumtaxat pro medietate, & si ex causa permutationis fiant, vel Beneficia hujusmodi litigiosa fuerint, aut juri patronatus hujusmodi etiam patronis Laicis tantum aliter quam ex fundatione, vel dotatione competat, seu Laicorum, & Clericorum mixtim existat, in totum specialiter, & expresse derogandi, necnon verum, & ultimum vacationis modum, etiam si ex eo quævis generalis reservatio resultet, pro expresso habendi, & ad effectum validitatis provisionum, & Commendarum per resignationem, seu ex cessione jurium hujusmodi vacantium, quascumque reservationes, uniones, annexiones, incorporationes, absque consensu Coadjutorum, deputaciones, nominationes, ac nominandi, conferendi, & alias citra accessus, & regressus, facultates, & mandata etiam per Nos, & dictam Sedem, illiusque Legatos quibusvis personis, Ecclesiis, Hospitalibus, & Locis, non tamen Seminariis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, ac quacumque consideratione, intuitu, & contemplatione, factas, & concessas, ac faciendas, & concedendas, illorumque omnium vim, & effectum, quoad resignationes, & concessiones in manibus tuis pro tempore faciendas dumtaxat, omnino suspendendi, & in hujusmodi vacatione, effectum sortiri, aut locum sibi vindicare non posse, neque debere, decernendi: Ac etiam super prædictorum Beneficiorum resignatorum, seu cessorum fructibus, redditibus, & proventibus, quatenus id ferre commode poterunt, quascumque pensiones annuas, non tamen medietatem fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi excedentes, ac fructus, redditus, & proventus hujusmodi usque ad dictam medietatem, loco

pensionis resignantibus, vel cedentibus, quoad vixerint, prædicta Beneficia pro tempore obtinentes, & eorum Successores annis singulis, in locis, & terminis, ac sub privationis, & aliis sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, necnon vinculis, clausulis, & cautelis in talibus apponi solitis, persolvendi, etiam cum regressu ad resignata, vel cessa Beneficia hujusmodi, ob non solutionem, vel invalidam assignationem earum in forma solita, de consensu illorum, qui dictas pensiones persolvere habebunt, reservandi, constituendi, & assignandi, ac eisdem, & alias hæcenus reservatas, & deinceps reservandas pensiones de consensu, etiam anticipata solutione aliquorum annorum, cassandi, extinguendi, & annullandi.

Concordias confirmandi.

§.9. Quascumque concordias licitas, & honestas, approbandi, & confirmandi, omnes, & quoscumque juris, & facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, suppleri, easque ab omnibus firmiter observari debere decernendi.

Canonicatus, Dignitates, Hospitalia, &c. erigendi.

§.10. Ac in quibusvis Cathedralibus etiam Metropolitanis, ac Collegiatis Ecclesiis Canonicatus, & Præbendas, Dignitates, Personatus, Administrationes, & Officia: necnon Monasteria tam virorum, quam mulierum quascumque Ordinis, & prorsus quæcumque alia Beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & regularia, etiam, ut præfertur, qualificata, cum omnibus jurisdictionibus, & insignibus consuetis, ac etiam cum eo, quod in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici erigi numquam possint, Hospitalia, Confraternitates, & alia Religiosa loca erigendi, & instituendi; ac bona pro eorum dote assignanda, quæ competens sit, perpetuo applicandi, & approbandi: Necnon in hujusmodi erectionibus dumtaxat juri patronatus, & præsentandi Ordinario Loci personas idoneas ex fundatione, vel dotatione dumtaxat reservandi, & concedendi; ac uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, translationes, separationes, dismembrationes, & alias hujusmodi dispositiones Beneficiorum, & bonorum, ac fructuum Ecclesiasticorum, in omnibus casibus Concilii Tridentini, & alias, prout tibi, juxta rerum, & personarum exigentiam, expedire videbitur, perpetuo, vel ad tempus faciendi: Ac quæcumque statuta, & ordinationes, licita, & honesta, ac sacris Canonibus non contraria condendi.

Ecclesiasticis facultatem concedendi bona permutandi &c.

§.11. Præterea quibusvis personis, Ecclesiis, Capitulis, Monasteriis, Conventibus, Confraternitatibus, & Locis dictæ Legationis, ut bona immobilia Monasteriorum, Prioratuum, Dignitatum, & aliorum Beneficiorum, ac Locorum Ecclesiasticorum in evidentem illorum utilitatem, vel necessitatem, permutare, seu vendere, aut in emphytheusim etiam perpetuam concedere possint, licentiam concedendi, seu permutationes, aut venditiones, vel concessiones hujusmodi, sic jam factas, in forma consueta approbari, & confirmari, ac etiam, quos,

bus Sororibus apparer.

complures extra Urbem, ligna parandi causa...

Super aquas aras, sicis vestibus egreditur.

§.16. Elementa quoque non semel Beate Franciscæ Sanctitatis testimonium...

Cordium secretis agnoscit, & aperit

§.17. Potens etiam fuit, celestis gratie dono, secreta cordium cognoscere.

Infans in obitu prævidet

§.18. Simili spiritu mortem inopinatam incolumis infantis, quasi prævidens...

Mortuus corpus odore fragrat.

§.19. Postquam vero ab hac servitute in libertatem gloriæ liberata est, ipso die...

Miraculisque multis claruit, quorum pauca hic referuntur.

§.20. Multa exinde Ancillæ Dei sanctimonie præclara miracula fidem fecerunt.

Horarum B. Mariæ Virginis, vel vestium contactu, per ejus merita, & intercessionem...

Mulierem visum restituit.

§.21. Constat enim inter cetera Viterbiensem foeminam Augustinam Angeli lipitudine...

Post infectum liberavit.

§.22. Et Hieronymum quendam Aromatarium, qui peste laborabat in articulo mortis...

Febri alteram brevi mori tantam sanavit.

§.23. Aliam vero foeminam febriculis pleuritide ad perniciem procedente affectam...

Morbo simili alteram laborantem sanam reddidit.

§.24. Multi etiam Sanctæ mulieris auxilio, & intercessione devote solum invocatis...

Puero presens confisit.

§.25. Insigni quoque miraculo crurum sanitate, B. Franciscæ intercessione, a Domino donatus...

Vicarius itaque Eugenio IV. super eius vitam, & miraculis, statim post obitum inquisitionem fieri instituit.

§.26. Hujus itaque tam excellentis sanctitatis lucernam, quoniam sub medio esse nolebat Dominus...

Processus per Cardinalem ad hoc deputatum ad ulteriora deductus fuit.

§.27. Deinde vero biennio, ac nonnullis mensibus elapsis, & causa bo: me: Cardinali de Albertis delegata...

Duo postea Episcopi jussu Nicolai V. alium de super processum fecerunt.

§.28. Defuncto Eugenio Prædecessore prædicto, anno 1451. meritis B. Franciscæ exigentibus...

Dies obitus B. Franciscæ festus habitus est usque ad Clemens VIII qui dictam Canonizationem terminante volens.

§.29. Ac licet rem transigi, & B. Franciscam Sanctam declarari, nec tunc temporis, neque postea...

Tribus Rotæ Auditoribus negotium committit.

§.30. Itaque bo: me: Seraphino S. Salvatoris in Lauro, necnon dilectis filiis nostris Hieronymo S. Blasii de annulo Pamphilio...

Bo defuncto Paulus habita relatione, & sententia, ad Auditorium Canonizationis definitio nem Card. præfatis Sacris ritibus committit.

§.31. Verum, viam universæ carnis ingresso Clemente Prædecessore, & humilitate Nostræ ad summum Apostolatus gradum...

tueretur, Prædecessorum Nostrorum vestigiis insistentes, rei tantæ in nomine Domini perficiendæ consilium cepimus.

Qui tandem B. Franciscam Canonizandi esse censuerunt.

§.32. Qui re diu multumque discussa, ac disputata, Beate Franciscæ vitæ excellentem cum fide sanctitatem, & præclara miracula...

Hic Pont. habuit, & etiam sententiam. Card. quæ ipse omnes hortatus est ad piis operibus divinum de super auxilium implorandum.

§.33. Itaque eorum sententia una cum omnibus, quæ in causa erant, in Consistorio Nostrò secreto a Venerab. Fratre Nostrò Dominico Episcopo Hostien. S.R.E. Cardin. Pinello nuncupato...

Tandem sententiam in Consistorio Prælati comprobant.

§.34. Deinde eorumdem Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe presentium, Consistorio semipublico indicto, in quo etiam Nostrum, & Apostolicæ Sedis Notarii, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores vocati adfuerunt...

Et Pontifex diem Canonizationis præfigendam sibi referat.

§.35. Quorum sententiis auditis, Nos gratias Deo agentes, quod ancillam suam per ministerium nostrum honorificari velle dignaretur, Canonizationis diei declarationem Nobis reservavimus...

Tandem servatis servandis, Beate Franciscam sanctam esse pronunciat, & canonizat.

§.36. Ac tandem rite peractis omnibus, quæ Sanctorum Patrum auctoritas, Sacrorum Canonum statuta, Sanctæque Romane Ecclesiæ antiqua consuetudo in re hujusmodi peragenda præscribunt...